

HECE AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ YIL: 26 SAYI: 302 ŞUBAT 2022

ISSN 1301-210X

HECE

ŞUBAT 2022

302

ŞİİR

- Arif Ay** / Karga Kovalamak / 5
Hüseyin Atlansoy / Dört Taç Sultanlığı / 6
Faruk Uysal / Piri Reis / 7
Ali Göçer / Şadırvan / 9
Osman Özbahçe / Mecaz Tesbih İstiare / 11
/ Beni Yok Ettiler / 14
İsmail Karakurt / Annem, Duvar ve Gelincikler / 16
Hicabi Kırlangıç / Düzensiz Kıta / 19
Yaşar Bedri / Belki, ya da Bir Ara Rapsodisi / 20
Mehmet Aycı / Pasifik / 22
Tunay Özer / Lili Terk Etmedi Bizi Hiç / 23
Leyla Arsal & Faruk Uysal / Küflenmenin Diyalektiği / 24
Seher Özkök / Geniş Zaman Olumsuzu / 26
Bilal Can / Kundakta Bir Devrimci / 27
Ahmet Tepe / Kalbimden Almış Gibi / 29
Ersin Kartal / Kamufajı Çekmek ve Ölmek Onlar İçin / 30
Sadık Altan / Candan Öte / 32
Mustafa Yıldız / Üç Dilek / 33
Enes Gündoğdu / Cyborg Sakrament / 34

HECE'DE İLKLER

- Haldun Kibar** / Gevherî Ağlıyor / 35
Mehmet Hasan Doğruer / Bir Yıl Bir Mevsim / 36

ÇEVİRİ SAYFALARI

- Hicabi Kırlangıç** / Mevlâna Celâleddin / 37
Seyyid Kutup / Necip Mahfûz'un Kifâh Tibe (1944) Tibe (*Teb/Tebes*)'nin *Mücadelesi* Romanı Üzerine / 38

ÖYKÜ

- Arzu Özdemir** / Tefeül/Yakarış / 44

YAZI

- Arif Ay** / Ne Yaptın Osman? / 45
Ali Göçer / *Belge* Oyununda Elma Sorunu / 47
Leyla Arsal / Sezai Karakoç'un *Ayinler*'inde Sanatsal Nesne -Kunst-Ding- / 52
Mehmet Solak / Yalnızlığa Kapanmak / 64

ŞİİR GÜNDELİKLERİ

Ömer Aksay / Şiire Dair Kaydedilen Notlar / 66

YAKIN BAKIŞ

Ayşegül Özdoğan / Yazarın Penceresinden: Cihan Aktaş'ın Yeni Romanı *Şair ve Gecekuşu* Üzerine Bir Söyleşi / 70

Zeynep Sati Yalçın / *Şair ve Gecekuşu*'nun Kadınları / 76

Mehmet Tepe / Mehmet Sümer'le *Tehlikeli Sınırlar* Üzerine Söyleşi / 81

Mehmet Yılmaz / Anlamın Genişleyen Evrenine *Tehlikeli Sınırlar* Çizmek / 86

Sinan Bakır / Mehmet Sümer'in Şiir Göğü: *Bir Gökyüzüne Önsöz* / 89

OKURYAZARIN NOTLARI

İbrahim Demirci / Mısra-ı Berceste / 95

DOSYA: 2021'DE ŞİİR

Mehmet Solak / Sunuş / 96

Ali K. Metin / İzzet Yasar'ın Dünyaya *Kuş Bakışı* / 99

Ali Sali / "Kullan-At Tesellilerle Dolu" Şehir ya da *Şehrin Kitabı*'ndaki "Şair Şehri" / 104

Mehmet Can Doğan / Ömer Erdem'in Yalnız Güneşi / 109

Ethem Erdoğan / *Soneler* Kitabının Kültürel Kodları / 114

Mehmet Özger / *Hızır'ı Beklerken* / 118

Mehmet Sümer / Cevdet Karal'ın Epik Arzusu: *Büyük Kekeme ve Cebrail'in Yakarışı* / 121

Ali Bal / Arif Ay'ın Hüzünlü Sesi: *Sen Geçerken Üzerine* / 125

Nuray Alper / His Yordamıyla Okunan Şiirler / 130

İdris Ekinci / *Bir Büyük Kırmızı* Üzerine / 134

Aziz Kağan Güneş / Şiir Sığınağında Bir Şair / 138

Şeyma Karaca Küçük / Edgar Allen Poe'nun Şiirle İlgili Estetik Kaideleri / 142

Vasfettin Yağız / *Dünya Ceket Günü* Yahut Ertuğrul Rast Şiiri / 145

Vural Kaya / Emre Söylemez'in *Hoş Koku*'yla Şiir Bağına Girişi / 150

SİNEMA

İsmail İrmacık / Filmlerle Kurmacayı Anlamak / 153

Ayşe Çelikkaya / Judy: Bir İstismar Şekli Olarak Hollywood Rüyası / 159

PORTRE

Mehmet Ayıcı / Buğday / 163

ÇEŞİTKENAR

Tarık Ateş / Korkunun Edebi Görüntüleri Üzerine / 165

Arif Ay

KARGA KOVALAMAK

başımı kaldırdım
kargalar uçuyordu sesleriyle
camları taşıyan serseriler

karga kovalamayı hiç sevmem

başımı kaldırdım
gökyüzü yoktu zaten

Hüseyin Atlansoy

DÖRT TAÇ SULTANLIĞI

VI - YARA TUTMAYAN

yara tutmayanım ben yarayı kurutmayan
hep taze hep diri nefesimle soluksuz kalan

öyle uyurum öyle uyurum ki ağzım ayrılır
sanki ölmüşüm gibi uyanmak bahar esintisi

müthiş abartırım yirmiiki yıl istanbula gelmem
putu tokatlasan da put yine puttur bilmez gibi

kırarım kafasını sonra zekanın ve mekanın
içimden geçen sular akşamın gelişi gibi

üsküdar beşiktaş taksim pera körler ülkesi
eyüp şahkulu dört taç sultanlığında rüzgar sesi

türkü arabı farsı rumu karılır burada insanın kumu
saçılır her yere kanı canı kusmuşu kabuk ve ruhu

akşam işte işte akşam yirmidört kır at koşar gibi
ufku sarar ayarı şaşmayan nal seslerinin laciverdi

mevsimler prelüdü değil elbet asla unutma
nefesinde açiveren gülü kanatan dert sana verildi

kapıda kalma; ruhun arkeolojisi elbet içtendir
küdrete kaynayan akşam sularındaki su gibi

Faruk Uysal

PİRİ REİS

vira bismillah yeni güne
yeni günle başlayan yeni sefere
yeni aşklara, yeni şiire, bulmaya
bilinmeyeni görünmeyeni görmeye...

her denizci şairdir, bu mavi sular
bu tutku, bu özlem
bu tuzlu sözcükler şair yapar insanı
her şair de denizcidir
şiir yazmak çünkü dalgalarla boğuşmak gibidir.

ne boş çabadır bilinmeyende bilineni aramak
ne büyük hüsrandır karanlığı derinlik sanmak
ben olmayan bir adadan geliyorum
kendi halkı tarafından gündün güne yok edilen
ismi var cismi yok bir adadan geliyorum.

fark etmez Gelibolu, İnebolu ya da Tirebolu
önünde çırpınıp duran denizi merak etmeyince
bir kasabalı olarak da ölebilir insan
hem de koyu kahverengi bir hüznle
asırlarca öteden dönüp arkama sesleniyorum sana
ne olur Pirim beni de al gemine!

ne olur Pirim beni de al gemine
seyir defterini tutarım senin, kâtibin olurum
sen söylersin ben yazarım Kitab-ı Deniz'i
Dünya Haritası'nı sen söyler ben çizerim
bütün kayıp adaların, kayıp geçitlerin, boğazların
kayıp dünyaların haritalarını sen söyler ben çizerim.

senin gözlerinde su kuşlarının bakışını gördüm ben
İskenderiyeli bir martı, Adenli bir albatros,
ya da Hürmüzlü bir fırtına kuşu gibi
yükseklerden bakıyorsun varlığa ve yokluğa
yine boşluğa bağladın gözlerini, düşlere daldın yine.

vira bismillah yelken açalım kozmosa
çünkü huzur yok sana kozmosu da bir haritaya sığdırmadıkça
vira bismillah kısmetimiz yolumuzda ola
yelkenlere çarpan rüzgârla yine şarkılar söyleye tayfalar
heyamola heyamola hey
nasıl ki bu deniz bir çanak içinde çırpınırsa
kozmosun da bir kabı olmalı *heyamola*.

silme Pirim bir kenar süsü olarak kalayım o haritada
boynuzlu balıkların, etçil ağaçların, kanatlı sincapların yanında
bırak kendimi bulayım sende
işaretler koyayım geçtiğimiz yerlere
yoksa şüursüz
ve şarkısız nasıl kavranır bu sonsuzluk?

bu suların, bu rüzgârların, bu yelkenlerin
geceleri üstümüze başımıza dökülen yıldızların
bütün yapıp ettiklerimizin, her şeyin
her şeyin bir de imgesi olmalı *heyamola*
müsaade et ben şairin olayım senin
çünkü sen eksik anlatılan bir öykü
katledilen bir karanfilsin
müsaade et ben şairin..
hem şahidin olayım senin.

Ali Göçer

ŞADIRVAN

Plastik bir yılandır Paris'in ortası
Seine'e bakıyorum sen geliyorsun
Her sükûtun kalbi var bilirsin
Soğuk meydanlarda
İzbe cafelerde
Bir çeşit savunmayım
Paslı çivilere karşı
Sain'e bakıyorum

Yalnızca ben tanırım
Suya şiir dokuyan parmaklarını
Gelip durmuşsam kapında
Mekân benim zaman sen
Gücüm yetmez bir destan için
Çeşmelere dokunuşuna
Çeşmeler ki tarihin aktığı haritalar

Kalakaldım o duruşta, çizgiler yok
Sözgelimi sonsuz bir mavi
Serviler uzun yağmur çok
Sevmek şimdidir ölümse gelecek
Buğdayın hükmüne açtım
Gün mü, kanatsız kuş
Uçup gitti gecenin kuyusuna
Kör atlı kolsuz bir süvariylim
Ama kalbim var
Gidip baksam Saint Michel çeşmesine
Alnında duran bir göktaş gibi
Concorde meydanının ortasında çınar gibi
Bilirim endamın oradadır
Çocuğuna yaslanmış anne kadar oradadır
Paris'in ortası şadırvan

Güneş kızıl tüylerinde yandı Seine'in
Sen akşamında alev alev düşler
Aşüfte bir yalnızlıktır Paris geceleri
Gök açılır aynalar kaçar
Saçlarınsa geceye akan şelale
Doludizgin Kudüs olur
Bir gerillanın tüfeği kadar masum
Bir de yüzünün güvercinleri
Seine yok olur
Ufuklarda sen
Yalnızca sen

Osman Özbahçe

MECAZ TESBİH İSTİARE

ayı beni yedi
dil çöktü
ayı beni yedi

aslından kopye çektim de şiire başla
şiiirin içimde biriktiğini biliyorum
uykusuz sabahlar kapalı gökyüzü
biriktiğini biliyorum kimsenin inemediği derinlik
çözemediği sır

arka bahçede kırılmış yağmur
mecaz, tesbih, istiare, işte neyse
dünyanın dönmediği oluyor seni özlediğimde
eve kaç bir gün daha geçsin
ötüşen kuş sesleriyle dolu çayır

her türlü şairliği yeniden öğreniyorum
özlediğiniz ne varsa vereceğim size
anlamı sanatı kelimeleri
detay yok, ince ayrıntıların büyüü
resimler isimsiz şiirler anonim
roman imkânsız şiir şart
hamura şekil veren insanlar arasında
edebi sanatları avuç avuç dağıttım
demir çağının ilk kralı gibiydim

demir çağının ilk kralı gibiydim
adaletim pembe incili kaftan
bir dilin özünü tadarcasına
her türlü şiiri yeniden öğreniyorum
yas danışmanlığı sertifikam var doktor
yer değiştirelim isterseniz
serhat boyları modernizm uçları
rafine biçimi şiir
benim etkim

seni sevmek için bahane üretiyorum
sizin jenerasyon hep mutsuz erkek
kolay gülmüyor yüzünüz
hep asık surat tip 1
oysa masmavi gökyüzünden beyaz bir kuş geçer
beyaz bir uçak da olur
uçak sesi çıkararak uça da olur

ütopyayı savun

tashih döndüğünde şu bir gerçek
hikâyemizin bir kısmı geçmiş bir kısmı gelecek
antalyanın alanya ilçesinde
benim kelimelerimle konuşa konuşa bugüne geldin
aslından kopye çektim de şiire başla
şair değiştirir sanat değiştirir türkiye ilgisi değiştirir
ruhunu değiştire değiştire çaldım de
turgut uyar her müslüman öldüğünde yağmur yağar diyor
dünya çözüdür yağmur yağar
sen öldüğünde yağın yağmur
hiç dinmedi
dinmedi kırmızı kiremitlerin üstüne yağın yağmur
tashih döndüğünde ikinci satıra düşen mısra
şiiirin en zayıf, en narin bölmeleriyle karşına çıkacak

ütopyayı savun

farklı, orijinal, özgün, başka, diğer
hiçbir şeyin kalmadı
devletle bütünleştin
üreyen büyüyen bölünen dokuyu sildin
süte yatırdın bütün hücreleri
ancak mikroskopla görebiliyorum seni

ancak mikroskopla görebilirsin beni
süte yatırdım bütün hücreler yoğurt
antalyanın alanya ilçesinde
dil çöktü parça parça ettim insanı
ikinci satır sarkan mısra
tashih döndüğünde
kontrol ettim somon abi
sıkıntı yok gömdüm

ölü taklidi yapardım bayramın birinci günü
ölümünden başka ikinci günü
ölü bayram
öldükçe ölü
bayram
hücreler uyumaz uyuyan leş imiş

şiir yazarken karakterde kalmayı beceremiyorlar
ya duyguya batırıyorlar ya akla
ya kulağa güveniyorlar ya bana
mecaz, tesbih, istiare, işte neyse
organsız beden varsa
neden kelimesiz şiir olmasın

benim kelimelerimle konuşa konuşa
ustalaşmışsın iyice
kitaplardaki gibi yazmaya başlamışsın
demek ki yazacak bir şeyin kalmamış

demek ki yazacak bir şeyin kalmamış
ne kadar da yeşil ve güçlü bir ağaç
kopuşu sorunsallaştıran bir yazar için
ne kadar da güçlü

ütopyayı savun
hücreleri uyandır

Osman Özbahçe

BENİ YOK ETTİLER

kuş, ev, kesişme durumu, sokak, şehir
insanı indirgediler
beni yok ettiler

alfabeyi öğrendin mi iş bitiyor
arkası kendiliğinden geliyor
arpa sağa yatır buğday sola
sen sağa ben sola

höyküre höyküre yazıyorum hacı
ağrı dağı sancı anı lö pide lö kapı
bir türlü büyük fikirleri toplayamıyorum a la garson a la chanson
sirtında parçalanan kurşun
beyaz gömleğini kanatmış
evrensel sempati teorisi
kanatmış boydan boya güneşi
insanların huzur aradıkları yerleri

insanların huzur aradıkları yerleri dolaştım
güneş denk getirdiği yerde
yıkıyor adamı
yok ediyor beni güneş
şehir yok ediyor

yok ediyor beni
evrensel sempati teorisi
ilerisi berisi
uzağı yakını yok bu yalnızlığın
balıktan göğe kadar
benden sana kadar
dört beş kişi kaldık
kendi kendine kararıp kararıp
beynine pıhtı atan tipler
lö kapı lö pikap

aslında seni sevmek için bahane üretiyorum
öfkeyi iade etme biçimleri: büyük bir yangın, şiddetli deprem, fırtına
görmedin mi beni yok ettiler
Amcam aruz Dayım hece
Ben serbes gelmişim dünyaya
özgürlük müsaadekârlık
İkili anlam Yürütülen savaş
Söz vermek Yemin etmek
Sas Ali, Kethüdâ-i Kal'a-i Dobruna
mert olarak görev yaptım
anlaşmaları bozan biriyim ben
Üfleyen şeyle Yağan şey
görmedin mi verdiğim sözün içinde
ettiğim yeminde yok ettiler beni
yillardır kullandığı çaydanlık
bir an ilk defa kullanıyormuşçasına
yabancı geldi
özgürlük
müsaadekârlık
Yabancı geldi özgürlük
İşi uzat İnternette araştırmak nokta.com
nokta nokta com
bir saat kadranı üzerinde dansediyor
derinlik varoluş anlam
ses çıkararak katılıyor aramıza nokta nokta com
araştır sanal gelecek sanal varoluş
araştır büyük sözleri taşıyamıyor dil
derinliği, atasözleri, deyimleri
misal şiir insanın ve hayatın anlamına ilişkin bir sanat
İşi uzat Şehre bırak kendini
gittiğine üzülür belki birkaç arkadaş
kastamonu taşköprü kışlık sarımsak geldi
kilo on lira türkiyenin en meşhur en kaliteli
yemeğine cacığına turşuna çorbana
kastamonu kışlık sarımsak geldi
şehre bırak işi uzat misal şiir
gerçek dünyadan kaçıyor
zihnin sürekli mutasyon üretiyor

ey eski defterler
ey yeni defter
oğuzların boyları
görmedin mi güneş
yok etti beni
ufku yangınımsı bir kırmızıya
boyamakla meşgul
görmedin mi fırtına
benim için patlayan
yedek teker

güneş yok ediyor beni
şehir yok ediyor
özgür kalmanı sağlayacak mesafe
keşke dilbilgisi olmasa
hiç öğretilmese güneş

ütopyayı savun
dile ulaş

yağmur sen isteyince yağar
yıldızlar bizim için kümelenir